

TITEL:	Stoere hanger voorbereidende les
Leerjaar	PO groep 1 / 2.
Type les	Een voorbereidende les in aansluiting op: Stoere hanger, workshop.
Lesduur	45 minuten,
Omschrijving van de les	<p>Een les waarin de kinderen op verkennende, spelende en makende manier onderzoeken welke associaties en gevoelens een beeldhouwwerk kan oproepen door kleur en vorm te combineren.</p> <p>Waaraan doet een vorm jou denken? Waaraan doet een kleur jou denken? Welk gevoel geeft jou dat? Hoe kun je vormen en kleuren tot een beeld stapelen? Hoe kun je twee verschillende stapels maken?</p> <p>De kinderen bekijken afbeeldingen van een beeldengroep voor en na het toevoegen van kleur en verwoorden hun associaties en gevoelens daarbij. De kinderen onderzoeken hoe zij verschillende blokken en kosteloos materiaal van verschillende vormen en kleuren kunnen combineren. De kinderen bouwen twee torens die van elkaar verschillen.</p> <p>De kinderen werken met het verwoorden van de eigen associaties en gevoelens bij beeldende kunstwerken (betekenis en opkomen voor jezelf). De kinderen werken met ruimtelijk bouwen (ruimte). De kinderen werken met kleurnamen (kleur). De kinderen werken met vormkenmerken (vorm). De kinderen werken met het bouwen met blokken en kosteloos materiaal (ruimtelijk construeren). De kinderen kijken/luisteren naar en praten over eigen werk en dat van hun groepsgenootjes (reflecteren).</p>
Onderwerpen	Vorm, kleur, associatie, betekenis, gevoel, stapel, boven, onder, naast.
Vakgebied	Kunstzinnige oriëntatie in aansluiting op: Oriëntatie op jezelf en de wereld (Mens en samenleving).
Leerinhoud	
TULE kerndoel 34	De kinderen uiten gevoelens in woorden (opkomen voor jezelf).
TULE kerndoel 54	De kinderen bouwen ruimtelijk en herkennen de begrippen boven, onder en naast (ruimte). De kinderen maken kennis met kleurnamen (kleur). De kinderen maken kennis met de vormkenmerken groot en klein (vorm). De kinderen bouwen met blokken en kosteloos materiaal (ruimtelijk construeren).
TULE kerndoel 55	De kinderen kijken/luisteren naar en praten over eigen werk en dat van hun groepsgenootjes.
TULE kerndoel 56	De kinderen verwoorden eigen associaties bij beeldende kunstwerken (betekenis).

Uitvoering	
Lesplanning	<p>Totaal: 45 minuten.</p> <p>Inleiding: 10 minuten.</p> <p>Opdracht 1: 15 minuten.</p> <p>Opdracht 2: 5 minuten.</p> <p>Reflectie: 10 minuten.</p> <p>Opruimen: 5 minuten.</p>

<p>Voorbereiding:</p>	<p>Bestudeer: Stoere hanger VL (presentatie). Bestudeer de workshopbeschrijving voor het geven van de workshop.</p> <p>Verzamel in de week voorafgaand aan de les:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Blokken uit de blokkendoos in verschillende kleuren en vormen. • Schoon kosteloos materiaal in verschillende vormen en kleuren (ongeveer 6 stukken per kind). <p>Zet de volgende technische materialen klaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digibord. • Digitale fotocamera. • USB-kabel om de foto's naar de computer te kunnen kopiëren. <p>Zet de volgende materialen klaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Blokken uit de blokkendoos. • Schoon kosteloos materiaal. • Voor ieder kind een kaartje van papier waar de naam al op staat geschreven (en waar de titel van het werk nog bij past). • Pen of stift. <p>Bereid de les voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leg het materiaal in de buurt van de kring. • Maak een eiland van tafels aan elkaar, waar alle kinderen aan kunnen werken.
<p>Inleiding</p>	<p>Bekijk in de kring: Stoere hanger VL (presentatie).</p> <p>Toon dia 1: Vraag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat zien jullie hier (gestapelde stenen, beelden enzovoort)? • Welke stenen zijn heel groot? • Welke zijn kleiner? • Welke kleuren hebben de stenen (grijs, witachtig, bruinig)? • Waar doet het jullie (nog meer) aan denken? Waar lijkt het (nog meer) op? (laat de kinderen vrijuit associëren). • Wat vind je ervan? Waarom? • Krijg je daar een gevoel bij? Is dat blij, boos, verdrietig of iets anders? <p>Vertel: De kunstenaar Ugo Rondinone heeft deze beelden gemaakt en naast elkaar gezet in Amerika. Door stenen op elkaar te stapelen. Maar op dit plaatje zijn ze nog niet af. Op het volgende plaatje zie je hoe dat eruit ziet wanneer het werk is gedaan.</p> <p>Toon dia 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat is anders? (dezelfde gestapelde stenen, beelden enzovoort. Maar nu gekleurd/geverfd) • Welke kleuren heeft Ugo gebruikt (rood, grijs, geel, blauw, zwart, groen, wit, oranje, roze)? • Welke kleuren zie je boven? (rood, blauw, groen, roze, geel, roze, oranje) • Welke kleuren zie je onder? (zwart, groen, roze, geel, roze, grijs, roze) • Welke stapel is het langst?

	<p>Vertel: Ugo heeft deze beelden de 'zeven magische bergen' genoemd. Vraag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doen deze beelden jullie aan magische bergen denken? Waarom?(hoogte, materiaal, vorm, achtergrond/omgeving) • Waar doet het jullie (nog meer) aan denken? Waar lijkt het (nog meer) op? (laat de kinderen vrijuit associëren) • Wat vind je ervan? Waarom? • Krijg je daar een gevoel bij? Is dat blij, boos, verdrietig of iets anders? • Welke stapel vind jij het vrolijkst? Waarom? • Welke stapel vind jij het meest verdrietig? Waarom? • Welke stapel vind jij het meest boos? Waarom? • Welke stapel vind jij het mooist? Waarom?
Opdracht 1	<p>Jullie gaan ieder voor zich twee stapels maken. Die stapels maak je naast elkaar. Probeer twee stapels te maken die heel anders zijn en die niet omvallen.</p> <p>Hier ligt allemaal materiaal in verschillende kleuren en vormen. Iedereen mag 6 dingen uitzoeken om daar de twee stapels mee te kunnen maken. Zoek met jouw 6 dingen een plekje aan het eiland van tafels waar jij jouw twee stapels naast elkaar gaat maken.</p> <p>Wat wil je bovenaan? Wat wil je onderaan? En wat doe je met de stapel ernaast?</p> <p>Als je daarmee aan het werk bent en je hebt nog iets nodig dan mag je dat pakken.</p> <p>Als de stapels af zijn maak ik daar foto's van, zodat we de stapels straks weer uit elkaar kunnen halen. We hebben dan de foto's nog om te kunnen terugzien wat we hebben gemaakt.</p> <p>Voor de docent: daag de kinderen uit om het nog iets hoger te proberen of nog iets meer van elkaar te laten verschillen. Past er nog iets bovenaan of onderaan? Hoe ziet de stapel eruit als de objecten omgewisseld worden? Kun je er een andere kleur bij doen? Kun je een kleur weghalen? Krijgt het daarmee een ander gevoel of verhaal?</p>
Opdracht 2	<p>Ugo noemde zijn beelden de 'zeven magische stapels'.</p> <p>Kunnen jullie een mooie naam bedenken voor jullie beelden?</p> <p>Voor de docent: schrijf de bedachte titel op het kaartje met de naam van het kind en leg het kaartje bij de twee stapels. Leg de twee stapels met het kaartje vast op een digitale foto.</p>
Reflectie	<p>Loop om het eiland van tafels heen en bekijk de gemaakte stapels. Benoem de titels van de kunstwerken.</p> <p>Vraag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Passen de namen bij de stapels? • Wat vinden jullie van onze stapels? Waarom? • Welke stapel is groot? • Welke stapel is klein? • Welke kleuren zien jullie? Wat is daar boven/onder/naast?

	<ul style="list-style-type: none"> • Welke twee stapels zijn echt heel anders geworden? Waarom? • Waaraan doen de beelden jou denken? Waarom? • Welk gevoel krijg je daar bij? • Welke stapel vind jij het vrolijkst? Waarom? • Welke stapel vind jij het meest verdrietig? Waarom? • Welke stapel vind jij het meest boos? Waarom? • Waarop lijken alle beelden samen? Waarom? <p>Vertel: Binnenkort gaan we samen naar kunstwerken in het Rijksmuseum Twenthe kijken en gaan jullie met de kunstenaar Mirjan Koldewij werken met steen.</p>
Opruimen	<p>Neem een paar foto's van alle beelden samen als groep. Vertel: Deze foto's heb ik gemaakt, zodat hetgeen we vandaag hebben gemaakt kunnen zien en bewaren. Die foto's bewaar ik voor jullie, zodat wij daar later nog een keer naar kunnen kijken. Daarom kunnen we nu alle stapels weer uit elkaar halen en het materiaal opruimen.</p> <p>Ruim samen op.</p> <p>Voor de docent: De foto's kunnen in een mapje op de computer worden gezet en later worden bekeken met de groep. Het is ook mogelijk om de foto's af te drukken en als mapje of boekwerkje in de klas neer te leggen.</p>